

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Datum 2026-06-16
SMHI Dnr 2026/789/6.3.1
Er referens KN2026/00215

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: kn.nm@regeringskansliet.se

Yttrande över Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter.

Myndigheten ser generellt positivt på föreslagna förändringar med skärpta reningskrav, minskade utsläpp samt ökad övervakning.

I föreliggande utredning presenteras också en mängd förslag på hur svensk lagstiftning ska göras mer kompatibel med EU:s reviderade avloppsvattendirektiv. SMHIs generella synpunkt är att det är bra att exempelvis definitioner och ansvarsområden tydliggörs.

SMHI anser också att det är positivt att klimatförändringens effekter lyfts i delar av förslaget. Ofta saknas dock en tydlighet i hur denna bedömning ska göras. Exempelvis saknas en tidshorisont för vilken klimatförändringen ska beaktas.

Hydrologi

SMHI har vissa synpunkter på de definitioner som presenteras på s. 72 vad gäller:

- *Huvudavrinningsområde*: Enligt SMHIs definition kan huvudavrinningsområden även vara mindre än 200 km².
- *Inlandsvatten*: Definitionen inlandsvatten förmodas inkludera exempelvis sjöar, våtmarker och vattendrag inom kategorin "vatten på markytan". SMHI föreslår att samma definition som i EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG) används, det vill säga: "allt stillastående eller strömmande vatten på markytan och allt grundvatten på landsidan av den baslinje från vilken territorialvattnets bredd mäts."

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I skrivning på sidan 162 rörande SMHIs hydrologiska modell S-HYPE önskar myndigheten göra några förtydliganden. S-HYPE är en hydrologisk modell som innehåller retentionsprocesser men är inte en renodlad retentionsmodell. Det som på samma sida i författningsförslaget kallas ”de övervakningspunkter som SMHI använder” är en geografisk modellindelning utifrån faktorer såsom vattendirektivets vattenförekomster, samt platser där SMHI eller andra aktörer utför mätningar av vattenföring, vattenkvalitet och/eller andra variabler som ingår i den hydrologiska modeller S-HYPE. Dessa punkter revideras kontinuerligt i takt med mättnings- och modellutveckling.

Förslaget i 5.15.3, att annan återanvändning än jordbruksbevattning blir anmälningspliktig, är något som SMHI ser positivt på utifrån myndighetens expertområde ytvatten. Återanvändning av återvunnet avloppsvatten kan komma att förändra hydrologin lokalt, och det är viktigt för SMHIs verksamhet att ha god kunskap om vart, hur och i vilken omfattning vatten förflyttas mellan avrinningsområden.

Klimatanpassning

SMHI anser att effekterna av ett förändrat klimat generellt borde inkluderas tydligare i direktivets delar. Ett varmare klimat leder exempelvis till ändringar i nederbördsmonster och flöden i vattendrag, havsnivåhöjningar, och ökad risk för ras och skred. Detta bör beaktas vid planering, särskilt då det gäller avloppsreningsverk, vilka har en samhällsviktig funktion och som väntas kvarstå under flera årtionden. Dessa reningsverk förekommer ofta på låglänta och havsnära platser vilket gör de än mer sårbara för översvämning.

Exempel på delar av förslaget som tydligare bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat är:

- Att beräkningar ska genomföras på maximal genomsnittlig veckobelastning. Denna typ av genomsnitt väntas ändras i ett framtida klimat.
- 1 § i 3 kap. lyfter att avloppsreningsverk ska fungera ”tillfredställande under alla normala lokala klimatförhållanden”. Dessa klimatförhållanden kommer att ändras under reningsverkets livstid vilket är viktigt att ta hänsyn till redan i planeringen för att verket ska vara fungerande under hela denna tid.
- Införandet av krav på avloppsplaner.
- Riskbedömning av avloppstätorter.
- Vid bedömning av årstidsberoende variationer och extrema händelsers påverkan.

I kapitel 5.1 står det att: ”... avloppsvatten från tätbebyggelse i en avloppstätort ska uppsamlas i ledningsnät...”. Då avloppsvatten inkluderar både spill- och dagvatten blir denna skrivning problematisk. Dagvatten kan omhändertas på annat sätt än genom avledning i ledningsnät, vilket även lyfts i förslagets senare delar där ”blågröna infrastrukturlösningar ska prioriteras”.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I punktlistan på sidan 144 anges ”modeller och de senaste klimatprognoserna...”. SMHI ställer sig tveksamma till ordvalet och förmodar att det egentligen är modeller och klimatscenarier som åsyftas.

SMHI ser mycket positivt på det i 5.12 föreslagna tillägget till det nya avloppsdirektivet rörande anpassning till lokala klimatförhållanden och klimatförändringen. Det nya direktivets formuleringar innebär att det vid utformningen av reningsverk blir nödvändigt att beakta inte bara årstidsvariationen under normala klimatförhållanden utan även sårbarheten för klimatförändringar.

Sekretess och skyddsvärden

På sidan 240 beskrivs olika möjligheter till att lägga sekretess på viss information kopplat till avloppsanläggningar. Även om förutsättningar i olika kommuner varierar, och därmed skyddsvärdet, så kan olika tolkningar för hur informationen ska bedömas finnas. Vägledning inom området bör vid behov övervägas.

Ställföreträdande generaldirektör Bodil Aarhus Andrae har beslutat i ärendet efter föredragning av Anna Åkesson. I beredningen har även Carl Granström, Aino Krunegård, Jörgen Jones, Maria Karlberg deltagit. Avdelningschef Magnus Rödin har deltagit vid den slutliga handläggningen.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Ställföreträdande generaldirektör

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda